

2035 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan

1e Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet houdende bepalingen met betrekking tot de bereiding van en handel in tuberculine.

De toelichtende memorie, die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 19 December 1950.

JULIANA.

2035 2

ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is wettelijke voorschriften vast te stellen met betrekking tot de bereiding van en handel in stoffen, welke gebruikt kunnen worden tot het onderkennen van tuberculose bij dieren;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

Onder tuberculine worden in deze wet verstaan:

alle stoffen, die in een dier een de tuberculose aanwijzende reactie kunnen opwekken.

Artikel 2

Onze Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening wijst bij in de *Staatscourant* te publiceren beschikking de tuberculine aan, welke bij dieren mag worden gebruikt en bepaalt daarbij wie bevoegd zijn deze tuberculine te bereiden.

Artikel 3

De Directeur van de Veeartsenijkundige Dienst bepaalt, aan wie degenen, die ingevolge artikel 2 bevoegd zijn de op grond van dat artikel aangewezen tuberculine te bereiden, deze uitsluitend mogen afleveren en op welke wijze de aflevering dient te geschieden.

Artikel 4

1. Het is verboden andere tuberculine dan die, welke ingevolge artikel 2 is aangewezen, te gebruiken, in te voeren, te bereiden, in voorraad te hebben, te koop aan te bieden, te verkopen, af te leveren, te vervoeren en te doen vervoeren.

2. Het bereiden van de ingevolge artikel 2 aangewezen tuberculine door anderen dan die daartoe ingevolge artikel 2 bevoegd zijn, is verboden.

3. Het afleveren van de ingevolge artikel 2 aangewezen tuberculine in strijd met de ingevolge artikel 3 gegeven voorschriften is verboden.

Artikel 5

In artikel 1 van de Wet op de economische delicten wordt onder 2° aan het slot onder een letter l ingevoegd:

artikel 4 van de Tuberculinetwet.

Artikel 6

Zolang de Wet op de economische delicten niet in werking is getreden gelden ten aanzien van de opsporing en de berechting van de ingevolge deze wet strafbaar gestelde feiten de bepalingen van het Besluit berechting economische delicten.

Artikel 7

Deze wet kan worden aangehaald als „Tuberculinetwet”.

Artikel 8

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag, volgende op die harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Landbouw, Visserij
en Voedselvoorziening,

2035 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Krachtens wettelijk voorschrift (Besluit bestrijding tuberculose onder het rundvee, *Nederlandse Staatscourant* 1943, no. 209) rust momenteel op iedere veehouder in Nederland de verplichting zijn rundveestapel te doen onderzoeken op tuberculose.

Jaarlijks worden niet minder dan 2,5 miljoen runderen onderzocht. Dit onderzoek, dat geschiedt onder leiding van de Provinciale Gezondheidsdiensten voor Dieren, kost jaarlijks enorme sommen geld. Het wordt verricht door dierenartsen met behulp van een tuberculine-injectie bij elk rund. Na drie dagen heeft de controle plaats en worden de runderen, welke aan tuberculose lijden, onderkend door een positieve reactie.

In Nederland zijn thans ongeveer 400 000 reactie-dieren aanwezig.

De bij het onderzoek gebruikte tuberculine wordt vervaardigd door de Rijksseruminrichting te Rotterdam en voldoet aan de hoogste wetenschappelijke eisen. Dit moge onder meer hieruit blijken, dat verschillende grote organisaties ter bestrijding van t.b.c. bij de mens zich eveneens van deze tuberculine bedienen.

De tuberculine wordt door de Overheid gratis ter beschikking gesteld, en wel uitsluitend van de dierenartsen.

Het welslagen dezer georganiseerde bestrijdingsactie hangt af van twee factoren.

In de eerste plaats moet het gebruik van verschillende soorten tuberculine worden voorkomen. Het is duidelijk, dat bij een massale bestrijding, zoals deze thans in ons land is georganiseerd en waarbij de gehele rundveestapel aan een jaarlijks onderzoek van Overheidswege is onderworpen, zoveel mogelijk een uniforme tuberculine dient te worden gebezigd. Anders zou voor de betrouwbaarheid der resultaten van het onderzoek op geen enkele wijze meer kunnen worden ingestaan.

Voorts dient er tot elke prijs tegen te worden gewaakt, dat de tuberculine in handen komt van onbevoegden. Dit moge aan de hand van het navolgende nader worden verduidelijkt.

Wordt een rund vrij bevonden van tuberculose, dan kan de veehouder, ook voor export, een certificaat ontvangen. Het prijsverschil tussen een reactie-dier en een t.b.c.-vrij dier bedraagt momenteel minstens 200 gulden.

Door gebruik te maken van niet van Overheidswege verstrekte, doch vrij in de handel gebrachte tuberculine, zou een mala fide veehouder of handelaar inderdaad de schijn kunnen wekken, dat zijn

runderen reactie-vrij zijn. Door de inspuiting van tuberculine immers kan het reactie-dier gedurende ongeveer een maand zijn reagerend vermogen verliezen, zodat de veehouder of handelaar in staat is, door vóórtijdige geheime aanwending van de niet van Overheidswege verstrekte tuberculine een met tuberculose besmet dier voor een t.b.c.-vrij dier te doen doorgaan, om de eenvoudige reden, dat het dier bij het officiële onderzoek geen reactie meer vertoont.

Weliswaar is krachtens artikel 2 van de Wet tot regeling van de uitoefening der Veeartsnijkunst (wet van 8 Juli 1874, *Staatsblad* no. 98) het aanbrengen van biologisch-diagnostische middelen bij dieren uitsluitend geoorloofd aan dierenartsen. De ervaring heeft echter geleerd, dat het zeer moeilijk is de veehouders op heterdaad te betrappen, zodat een wijd verbreide toepassing van in de vrije handel gebrachte tuberculine door onbevoegden zeer wel mogelijk moet worden geacht.

Het is zonder meer duidelijk, dat door deze mogelijkheid de bestrijding van de rundertuberculose geheel op losse schroeven kan komen te staan. Het gehele onderzoek en het daarop gebaseerde certificatenstelsel voor binnen- en buitenland dreigen op deze wijze volkomen ontwricht te worden. De te kwader trouw zijnde veehouder of veehandelaar kan zijn kopers bedriegen, terwijl de export van rundvee en zuivelproducten ernstig gevaar zou lopen, indien de Overheid geen voldoende garanties meer zou kunnen geven.

Bovendien zij er op gewezen, dat op deze wijze ook de volksgezondheid in groot gevaar zou komen, aangezien de rundertuberculose zeer gevaarlijk is voor de mens.

De ernst van de zaak klemt nog meer, doordien juist thans met de uitvoering van een groot opgezet Regeringsplan tot uitroeiing van de t.b.c. onder het rundvee een begin zou worden gemaakt. Dit plan, hetwelk zich over vijf jaren zal uitstrekken en waarmede een bedrag van ± 100 miljoen gulden zal zijn gemoeid, beoogt onder meer de afslachting van alle reactie-dieren. Aan de veehouders zal voor elk reactie-dier een belangrijke slachtpremie worden uitgekeerd. Dit gehele kostbare plan is dus gebaseerd op de uitslag der reacties op t.b.c. van het rundvee en zou, door de mogelijkheid van fraude op grote schaal, tot mislukking zijn gedoemd.

Het eminente belang van doeltreffende maatregelen ten einde dit te voorkomen, wordt ook door de georganiseerde landbouw ten volle erkend; van de kant van de Stichting voor de Landbouw is hierop ook met klem aangedrongen.

Tot dusverre werd aan de twee voorwaarden voor het wetslagen der georganiseerde tuberculosebestrijding in ons land, te weten uniformiteit der gebezigde tuberculine en gebruik daarvan uitsluitend door bevoegde personen, voldaan. Juist onlangs is echter de noodzaak van maatregelen zeer duidelijk gebleken. Sedert korte tijd wordt namelijk door een bepaalde firma bij de veehouders door middel

van een op ruime schaal verspreide circulaire reclame gemaakt voor het gebruik van een door haar in de handel gebrachte tuberculine. Daarbij wordt aan de veehouders aangeraden zelf het onderzoek op tuberculose onder hun rundveestapel te verrichten. Ter voorlichting is een gebruiksaanwijzing bijgevoegd, welke niet ondeskundig is geformuleerd.

Een aangehechte bestelbon stelt de veehouder in de gelegenheid de tuberculine met de bijbehorende injectiespuit te bestellen, welke bestellingen onder rembours worden uitgevoerd.

Bij de ondergetekende en bij alle instanties, welke zich met de tuberculosebestrijding onder het rundvee in Nederland bezighouden, bestaat grote vrees, dat door deze reclamecampagne, welke huis aan huis wordt gevoerd, een groot aantal veehouders en vooral mala fide handelaren deze tuberculine zullen gaan gebruiken met alle gevaren, daaraan verbonden.

Hoewel van de zijde der justitie reeds de nodige stappen zijn ondernomen om tegen de betrokken firma op te treden, komt het de ondergetekende niettemin noodzakelijk voor ten aanzien van de bereiding en aflevering van tuberculine enkele nadere voorzieningen te treffen.

Reeds lang werd de behoefte gevoeld om aan de ongebreidelde handel in sera- en entstoffen, bestemd voor dieren, een einde te maken. De door de ondergetekende ingestelde commissie, welke is belast met het ontwerpen ener wettelijke regeling op dit stuk — in welke commissie de Overheid, de wetenschap en de veeteelt zijn vertegenwoordigd —, is reeds ver met haar arbeid gevorderd, doch de totstandkoming der wet zal uiteraard nog enige tijd op zich laten wachten.

De ondergetekende is dan ook van mening, dat in afwachting van deze definitieve regeling reeds thans op korte termijn de wettelijke maatregelen dienen te worden getroffen, welke het in het voorgaande geschetste kwaad kunnen keren.

Na bovenstaande uiteenzetting behoeven, naar de mening van de ondergetekende, de afzonderlijke artikelen van het onderhavige wetsontwerp weinig toelichting meer.

Bij artikel 2 zij nog opgemerkt, dat het in de bedoeling ligt voorhands uitsluitend de toepassing van de tot dusver gebruikte tuberculine, bereid in de Rijksseruminrichting te Rotterdam, toe te staan. De mogelijkheid blijft echter open om, indien zulks in de toekomst uit veterinaire overwegingen gewenst of door omstandigheden noodzakelijk mocht blijken, ook het gebruik van elders bereide tuberculine te veroorloven.

*De Minister van Landbouw, Visserij,
en Voedselvoorziening,*

MANSHOLT.